

N:o 45.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 27 mars 1905.
— — — — Andra Kammaren den 28 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af dess justitieombudsmans framställning angående förändrad lagstiftning rörande verkställighet af icke laga kraft ägande utslag i brottmål.

(Lagutskottets utlåtande n:o 18.)

Till Konungen.

I anledning af framställning från justitieombudsmannen har innevarande års Riksdag till behandling upptagit frågan om förändrad lagstiftning rörande verkställighet af icke laga kraft ägande utslag i brottmål. Enligt nuvarande bestämmelser är möjlighet att verkställa brottmålsdomar, hvilka icke vunnit laga kraft, beredd i allmänhet endast för de fall, då någon blifvit dömd till straffarbete på viss tid eller till fängelse och skall hållas häktad i afbidan därå, att det öfver honom fällda utslag vinner laga kraft. Uti hvad sålunda är stadgadt, bör enligt Riksdagens åsikt ändring ske i skilda hänseenden.

Det förhållande, att af domstol ådömdt arreststraff icke kan efter samma grunder som fängelsestraff och straffarbete på viss tid verkställas före besvärstidens utgång, föranleder beaktansvärda olägenheter; och till afhjälpan af dessa bör, synes det Riksdagen, bestämmas, att af domstol ålagdt frihetsstraff af disciplinär natur skall beträffande verkställighet före besvärstidens utgång likställas med fängelsestraff och viss tids straffarbete.

Bih. till Riksd. Prot. 1905. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 5 Häft. (N:is 45—54).

Äfven den omständigheten att straffdom öfver å fri fot vistande eller förut häktad och genom domen å fri fot försatt person lagligen icke kan befordras till verkställighet, förrän domen vunnit laga kraft, har medfört olägenheter, dels från synpunkten af det allmännas omedelbara intresse, emedan det tillfälle att afvika, som under besvärstiden yppar sig för den dömde, i många fall gör straffverkställigheten förenad med ökad besvär för myndigheterna och med svårigheter, hvilka ej alltid kunna öfvervinnas, och dels med hänsyn till den dömde, i det att han icke, såsom bort, erhållit tillfälle att så snart som möjligt aftjäna det af honom förskyllda straffet. Af dessa skäl synes Riksdagen tillämpning böra ske å person, som vistas å fri fot, af den i fråga om häktad person fastställda ordning, att den dömde antingen omedelbart efter en före besvärstidens utgång afgifven nöjdförklaring, eller, om han under nämnda tid hvarken afgifvit dylik förklaring eller anfört besvär, ofördröjligen efter besvärstidens utgång börjar aftjäna honom ådömdt frihetsstraff å viss tid, utan hinder af besvär, hvarigenom åklagare eller målsägande må hafva dragit målet under högre rätts pröfning. I samband med detta uttalande vill Riksdagen fästa uppmärksamheten på en praxis, hvilken vid sidan af lagen af det praktiska lifvets kraf tvingat sig fram i Stockholm. Där lærer nämligen sedan flera år tillbaka praktiserats, att sedan, genom utslag af rådhusrätten, häktad person blifvit fälld till urbota straff, men icke ansetts kunna längre i häkte hållas, skriftligt besked om straffets ådömande m. m. omedelbart af rådhusrätten öfersändes till öfverståthållareämbetet, hvilket ämbete, i händelse åklagare och målsägande därå tecknat förklaring, att de äro med utslaget nöjde, delgifver den fälldes, innan han ur häktet frigifves, berörda besked och, om jämväl denne förklarar sig nöjd, genast om straffets verkställighet förordnar.

Samma skäl, som tala för ett utsträckande af verkställigheten i fråga om utslag, hvarigenom frihetsstraff på viss tid ådömts, torde äfven äga en viss tillämplighet i fråga om sådana utslag, hvarigenom endast bötesstraff ådömts. Det må jämväl framhållas, att redan gällande lag i vissa fall medgifver en mer eller mindre fullständig verkställighet af icke laga kraft ägande bötesutslag, i hvilket afseende hänvisas till 6 § i lag om hvad iakttagas skall i afseende å införande af lagen om ändring i vissa delar af rättegångsbalken af den 14 juni 1901, till nådiga förordningen den 13 februari 1776, § 14, där det stadgas, att öfverståthållareämbetets utslag i polismål genast må gå i fullbordan, oakadt besvär anföras, samt till nådiga förordningen angående förändrade föreskrifter i afseende på

fullföljden af polismål den 30 april 1844 § 2. I åtskilliga städer lär det ock vara brukligt, att då en person ådömts böter och såväl denne som åklagaren och målsäganden med utslaget förklarar sig nöjd samt den bötfällda befinnes sakna tillgång till böternas fulla gäldande, vederbörande myndighet, utan att afvakta besvärstidens utgång, om förvandlingen och straffets verkställighet förordnar.

Om än vägande skäl synas tala för en utsträckt verkställighet äfven af icke laga kraft ägande utslag, hvarigenom böter ådömts, anser dock Riksdagen, att frågan därom tarfvar en grundligare utredning än som hittills kommit densamma till del.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer Riksdagen, det täcktes Eders Kungl. Maj:t låta utreda, under hvilka villkor utslag, därigenom någon blifvit dömd till frihetsstraff på viss tid eller till bötesstraff, och hvilket ej underställts högre rätts pröfning, må kunna, utan hinder af att det ej vunnit laga kraft, befordras till verkställighet, samt låta utarbete och för Riksdagen framlägga det förslag till lag, hvartill denna utredning kan finnas gifva anledning.

Stockholm den 28 mars 1905.

Med undersåtlig vörndnad.